

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 30 ноември 2023 г.
(OR. en)

16230/23

CON 93

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От:	Генералния секретариат на Съвета
Дата:	30 ноември 2023 г.
До:	Делегациите
№ предх. док.:	15523/23
Относно:	Бъдещето на политиката на сближаване – Заключение на Съвета (30 ноември 2023 г.)

Приложено се изпращат на делегациите заключенията на Съвета относно бъдещето на политиката на сближаване, одобрени от Съвета (Общи въпроси/Сближаване) на 3989-ото му заседание от 30 ноември 2023 г.

заклучения на Съвета относно бъдещето на политиката на сближаване

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

- (1) ПРИПОМНЯ заключенията си от юни 2022 г. във връзка със съобщението относно осмия доклад за сближаването: Сближаване в Европа до 2050 г., както и заключенията си от ноември 2022 г. относно политиката на сближаване;
- (2) ПРИВЕТСТВА факта, че от самото ѝ създаване политиката на сближаване е основен стълб на процеса на интегриране в ЕС, който дава възможност за конвергенция в държавите членки и между тях, подобрява благосъстоянието и качеството на живот на неговите граждани и допринася за постигането на еднакви условия на конкуренция в рамките на единния пазар;
- (3) ИЗТЪКВА, че политиката на сближаване трябва да остане основен стълб на ЕС и поради това единствената ѝ цел трябва да продължи да бъде насърчаването на цялостното хармонично развитие на Съюза и укрепването на неговото икономическо, социално и териториално сближаване, като същевременно се намаляват различията между равнищата на развитие на отделните региони и изостаналостта на най-необлагодетелстваните региони.

Измежду тези региони, специално внимание се обръща на селските райони, на районите, засегнати от индустриалния преход, както и на регионите, които са засегнати от сериозни и постоянни неблагоприятни природни или демографски условия, като най-северните региони с много ниска гъстота на населението и островните, трансграничните и планинските региони;

- (4) ПОДЧЕРТАВА, че политиката на сближаване е политика за всички региони на ЕС, но следва да се осигури по-целенасочена и адаптивна подкрепа по-специално за по-слабо развитите региони, които продължават да се сблъскват със структурни предизвикателства, изостряни от многобройните асиметрични сътресения, причинени от неотдавнашните кризи, като същевременно все още не разполагат с основна инфраструктура и достъп до услуги;

- (5) ОТЧИТА специфичните характеристики на най-отдалечените региони, а именно тяхното структурно икономическо и социално положение, което се утежнява от тяхната отдалеченост, островен характер, малка площ, труден релеф и климат, природни опасности и икономическа зависимост, като това засилва новите рискове и неравенства, които потенциално могат да засегнат териториалното сближаване на ЕС като цяло. ПРИКАНВА Комисията да използва пълноценно възможностите, предлагани от член 349 от Договора, и систематично да включва въздействието на бъдещите си законодателни предложения върху най-отдалечените региони, като конкретен и специфичен критерий, в съответните оценки на въздействието;
- (6) ОТЧИТА положението на регионите, засегнати от сериозни и постоянни неблагоприятни природни или демографски условия, като най-северните региони с много ниска гъстота на населението и островните, трансграничните и планинските региони, както и нуждата на тези региони от специфични мерки за компенсиране на тези неблагоприятни условия;
- (7) ПРИЗНАВА, че въпреки подкрепата по линия на политиката на сближаване, съществуват редица региони, които са попаднали в т.нар. „капани на развитието“ или са изложени на риск да попаднат в тях, както се подчертава в осмия доклад за сближаването в ЕС. Тези региони се характеризират с дълги периоди на бавен или отрицателен растеж, с нисък ръст на производителността и ограничено създаване на работни места. Освен това някои региони са изправени пред риска от капани за развитието на таланти, т.е. комбинирано предизвикателство, свързано с намаляването на работната сила и по-нисък дял на завършилите висше образование. СЧИТА, че политиката на сближаване следва да подкрепя регионалните стратегии с цел избягване на тези капани;
- (8) ПРИКАНВА Комисията и държавите членки да проучат начини за измерване и оценка на специфичните нужди на различните територии, така че политиката на сближаване след 2027 г. да отговаря по-добре на необходимостта от хармонично развитие;
- (9) ПРИЗНАВА, че политиката на сближаване е дългосрочна политика, а не инструмент за справяне с кризи. ПОДЧЕРТАВА важните и решителни действия в рамките на политиката на сближаване за справяне с неотдавнашните кризи с цел противодействие на техните отрицателни социално-икономически последици и избягване на задълбочаването на съществуващите асиметрии. СМЯТА, че регулаторната рамка на политиката на сближаване следва да може да се адаптира към нови и неочаквани събития, като същевременно припомня дългосрочния трансформационен характер и структурни цели на политиката на сближаване;

- (10) ПРИПОМНЯ, че съществуват редица нови предизвикателства, които засягат икономическото, социалното и териториалното сближаване и конвергенция. Те включват демографските тенденции, миграцията, изменението на климата и неговите отрицателни последици, свързаността, екологичния и цифровия преход, енергийната изолация, геополитическата нестабилност по външните граници на ЕС, по-специално източните, или концентрацията на дейности и население в големите градски райони, които трябва да бъдат разгледани по приобщаващ и справедлив начин, като се гарантира, че никой няма да бъде изоставен. ОТПРАВЯ ИСКАНЕ към Комисията да разработи варианти като част от предстоящия дебат относно политиката на сближаване след 2027 г., за да може тази политика да предоставя по-добра и целенасочена подкрепа на регионите за успешно справяне с тези предизвикателства, особено с оглед на екологичния и цифровия преход и различните равнища на социално-икономическо развитие;
- (11) ПРИЗНАВА, че обвързването на стимулиращите растежа реформи със стратегическите инвестиции е движеща сила за развитието и устойчивостта не само за отделните държави членки, но и за всички техни региони, като се извличат поуки за бъдещето на политиката на сближаване по отношение на начините за подкрепа на реформите. ОТПРАВЯ ИСКАНЕ към Комисията да разработи варианти като част от предстоящия дебат относно политиката на сближаване след 2027 г. за по-гъвкава, ефективна и целенасочена политика на сближаване с ясни приоритети, както и за допълнително засилване на ориентацията на инвестициите към резултати, както и за подобряване на връзката между политиката на сближаване и европейския семестър;
- (12) ПРИПОМНЯ, че споделеното управление и принципът на партньорство са неразделна част от политиката на сближаване, като гарантират система на многостепенно управление, която запазва баланса в процеса на вземане на решения между Комисията, държавите членки, регионите и местните органи, като същевременно обвързват тясно партньорите и по този начин създават чувство за ангажираност с програмите и тенденциите в развитието и насърчават принадлежността към европейския проект;
- (13) ПРИПОМНЯ, че е важно да се гарантира ориентиран към местните условия подход при разработването и програмирането на политиката на сближаване;

- (14) ПРИЗОВАВА за принципна нагласа във всички политики и инициативи на Съюза да не се вреди на сближаването. ПРИКАНВА Комисията да използва широко оценките на териториалното въздействие при изготвянето на законодателни предложения, за да бъде отчетено териториалното въздействие за съответните територии и региони;
- (15) ИЗТЪКВА необходимостта да се гарантира, че програмирането и изпълнението на политиката на сближаване са съсредоточени върху приоритетите на Европейския съюз в областта на сближаването, като същевременно се проявява гъвкавост спрямо действителното положение в регионите, като се вземат предвид техните териториални особености и уязвими места;
- (16) ИЗТЪКВА, че управлението на политиката на сближаване е свързано с редица административни тежести, които ограничават нейната ефективност, и НАСЪРЧАВА проучването на всички възможни начини за опростяване, включително възможността за разработване на т.нар. „принцип за единен одит“;
- (17) ПОДЧЕРТАВА значението, на всички равнища, на доброто управление и изграждането на капацитет в процеса на сближаване и ефективността на политиката на сближаване;
- (18) ПОТВЪРЖДАВА ОТНОВО, че усилията за опростяване трябва също така да гарантират високи стандарти по отношение на предотвратяването на измамите и корупцията и борбата с тях, и ИЗТЪКВА значението на защитата на финансовите интереси на Съюза, като се има предвид Регламентът относно общ режим на обвързаност с условия за защита на бюджета на Съюза;
- (19) ИЗТЪКВА взаимното допълване и полезните взаимодействия между политиката на сближаване и други съответни европейски политики и инициативи, които трябва да бъдат засилени още от етапа на тяхното разработване, за да се повиши тяхната съгласуваност и ефективност и да се намали административната тежест за държавите членки, регионите и бенефициерите, и ОТПРАВЯ ИСКАНЕ към Комисията да обмисли по-стратегически подход за осигуряване на такава съгласуваност;
- (20) ВЗЕМА ПОД ВНИМАНИЕ факта, че Механизмът за възстановяване и устойчивост е въведен като временен инструмент за ограничаване на въздействието на пандемията от COVID-19. ПРИЗНАВА, че е важно да се вземат предвид резултатите от одита и оценката на Механизма, за да се извлекат своевременно поуки от неговото функциониране;

- (21) ПОДЧЕРТАВА значението и възможностите на трансграничното, транснационалното, междурегионалното сътрудничество и сътрудничеството на най-отдалечените региони за държавите членки и техните региони и ИЗТЪКВА, че взаимното сътрудничество допринася за развитието на регионите и интеграцията на ЕС. ПРИКАНВА Комисията да улесни оперативната координация на Европейското териториално сътрудничество и Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество;
- (22) ПРИКАНВА Комисията да продължи тясното сътрудничество и обмен на мнения с държавите членки относно ключовите елементи на дебата относно политиката на сближаване след 2027 г.
-